

A Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) jogvédő szervezet véleménye az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosításáról szóló tervezetről

A 2003. évi C. törvény adatvédelmi rendelkezései jelen törvénytervezet előtt is az alapjogi jogvédelem mélypontját jelentették. A Gazdasági és Közlekedési Miniszter, az Igazságügyi és Rendészeti Miniszter, valamint a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter által jegyzett tervezet ezen érdekmében nem változtat.

Amennyiben az Országgyűlés a törvény jelen módosításait elfogadja, akkor az elektronikus hírközlési törvény biztosan fogja őrizni ezt a nem túl megtisztelő pozícióját, kiegészülve újabb alkotmányellenes rendelkezésekkel. Éppen ezért a **TASZ a tervezet teljes újragondolását és az állampolgárok magánszféráját tiszteletben tartó tervezet megalkotását tartja szükségesnek, a jogállamiság követelményeinek megfelelő újbóli közigazgatási egyeztetésre bocsátásával.**

Általános észrevételek

A tervezet érdekmében nem változtat a törvény hatályos szövegében megtalálható, és az információs önrendelkezési jogot súlyosan korlátozó rendelkezéseken. **A jogalkotó gyakorlatilag nem vesz tudomást arról, hogy a törvény hatálya alá tartozó személyeket megilleti a személyes adataik védelméhez való alapjog.** Ezzel szemben láthatóan a nemzetbiztonsági szolgálatok „kívánságlistáját” sikerült kodifikálni, kiegészítve különböző nem közhatalmi szervezetek magánérdekeinek az alkotmányos alapjogokat lerontó törvényi megjelenítésével.

A jogalkotó jelen tervezet véleményezésre bocsátásakor nem tett eleget a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény előírásainak. Nem készült a törvénymódosításhoz hatástanulmány - vagy azt nem hozták nyilvánosságra - és nem vizsgálták a jogszabály hatályosulását. Nem lehet tudni, hogy az elektronikus hírközlésről szóló törvény által előírt **adatrögzítés** mennyiben járult hozzá „a nemzetbiztonság, a honvédelem és a közbiztonság védelme, a közvadás büncselekmények, valamint az elektronikus hírközlési rendszer jogosulatlan vagy jogsértő felhasználásának üldözése” törvényes céljaihoz. Nem tudható, hogy pontosan hány esetben igényeltek a hatóságok ilyen adatokat és hány büncselekményt sikerült így megakadályozni, vagy az elkövetőt felderíteni.

A jogalkotó megsértette az elektronikus információs szabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 9.§ c) pontja rendelkezését is, mivel a tervezethez kapcsolódó szakmai indokolásokat nem tette közzé honlapján.

Nem készült, vagy nem került nyilvánosságra olyan hatástanulmány sem, amely a szolgáltatókra telepített, a fenti célokkal indokolt adattárolási, adatkezelési és a monitoring alrendszer kiépítési kötelezettség költségeit vizsgálja - sem a törvény elfogadásakor, sem a jelen módosításhoz kapcsolódóan.

A törvénymódosítás fenntartja a hatályos törvény által előírt cél nélküli, készletező jellegű adatkezelés lehetőségét, amely az Alkotmánnyal ellentétes. A módosítás azonban **nem csak alkotmányellenes**, hanem a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló 2006/24/EC európai parlamenti és tanácsi irányelv (továbbiakban: irányelv) rendelkezéseivel **sincsen összhangban, ezáltal a jogalkotó nem tesz eleget az irányelv átültetési kötelezettségének.**

Részletes észrevételek

5. §

(1) Nem felel meg a normavilágosság követelményeinek az (1) bekezdés rendelkezése, mivel az „elektronikus hírközléssel összefüggő tevékenység” köre **rendkívül bizonytalan**, így nem egyértelmű, hogy a jogalkotó az elektronikus hírközlési szolgáltatóra pontosan milyen kötelezettséget telepít. A §-ban szereplő „titkos információgyűjtés és a titkos adatszerzés” fogalmát jogszabály nem határozza meg [2/2007. (I.24.) AB határozat], ezért bizonytalan, hogy azok közül mely eszközök és módszerek kizárását vagy ellehetetlenítését tiltja a törvény.

(2)

A jogalkotó szintén egy meglehetősen **bizonytalan kötelezettséget** telepít az elektronikus hírközlési szolgáltatóra, amikor előírja, hogy az köteles az Eht. „76. § (1) és (6) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség hatálya alá nem tartozó - tevékenységéről, szolgáltatásáról, termékéről, illetve annak változásairól közvetlenül tájékoztatni a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatot, amely érinti, vagy rendeltetésszerű működésében befolyásolja a titkos információgyűjtés, illetve titkos adatszerzés érdekében az elektronikus hírközlési szolgáltató által biztosított vagy biztosítandó feltételeket, eszközöket, módszereket.” **Ezek az eszközök, illetve módszerek többnyire államtitkot képeznek, így azokról az elektronikus hírközlési szolgáltatónak nem lehet tudomása, azaz nem tudhatja, hogy mi érintheti, vagy befolyásolhatja rendeltetésszerű működésében a titkos információgyűjtést, illetve a titkos adatszerzést.**

6.§

Az Eht. régi-új 129.§-a ellentétes az adatvédelem egyik legfontosabb alapelvével, a célhoz kötöttség elvével. Ugyanis az előre fizetett díjú előfizetői szolgáltatások esetében semmilyen törvényes cél nem indokolja, hogy az előfizető bármilyen személyes adatát kezeljék, ahogyan egy újság vagy egy kiló kenyér megvásárlásához sincsen szükség személyes adatok kezelésére.

Más magyarázat híján azt kell feltételeznünk, hogy a jogalkotó azt a logikát követi, mely szerint „az állam élet- és egészségvédelmi kötelezettségéből is következik, hogy adminisztrációs korlátokat állít fel olyan területeken, amelyek az élet- és egészséghez való jog érvényesülésére fokozott veszélyt jelentenek (lásd: pl. lőfegyvertartás)” [677/B/1995. AB határozat], és az elektronikus hírközlési szolgáltatás igénybevételét az élet- és egészséghez való jogra veszélyes tevékenységnek tekinti.

Jelen módosítás ezen a logikán nem változtat, viszont a célhoz nem kötött adatkezelés említett körét alkotmányellenes módon a nem írásban megkötött előfizetői szerződésekre is kiterjeszti.

7.§

A § korábbi szövege ugyan tartalmazta ezt a szabályt, azonban ez nem változtat azon a tényen, hogy a rendelkezés úgy korlátozza a személyes adatok védelméhez való jogot, hogy azt bármilyen törvényes céllal indokolttá tenné.

8.§

(2)

Üdvözljük a jogalkotó azon kezdeményezését, mely az elektronikus hírközlési rendszerek segítségével olyan megoldást vezetne be, amely emberi életek, tulajdonának megóvását, katasztrófa-helyzetek elhárítását elősegítené. A javaslatban szereplő „fizikai ok vagy cselekvőképtelenség” álláspontunk szerint azonban **pontatlan és nehezen értelmezhető**; ezt már a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 3.§ (8) bekezdésének 2005-ös módosításakor is jeleztük.

A sürgősségi helyzetet a Ptk. úgy határozza meg, mint a más „életét, testi épségét vagy vagyonát közvetlenül fenyegető és más módon el nem hárítható veszély”-t (Ptk. 107.§ (1) bek.). Az Avtv. 3.§ (8) bekezdését az adatvédelmi törvénybe illesztő 2003. évi XLVIII. törvény indokolása szerint a jogalkotó azokat az élethelyzeteket kívánta rendezni, amelyek során az érintett fizikai állapotánál fogva ideiglenesen cselekvőképtelenné válik, és ezért nem képes önrendelkezési jogának gyakorlására.

Ahogy az Avtv. módosításakor, jelen esetben is a tervezett módosítás ezzel szemben nem csupán a fizikai állapotra vonatkozó fogalmakkal operál, hanem egyszerűen a cselekvőképtelenség kategóriájával. A tervezetből nem tűnik ki, de feltételezzük, hogy a szabályozni kívánt eseteknél nem a jogi cselekvőképesség hiánya a releváns – azaz pl. nem egy eszméletlenül lévő, fizikailag és szellemileg megfelelő állapotban lévő 13 éves gyermeket kíván kizárni információs önrendelkezési joga gyakorlásából a fenti helyzetekre alapozva a jogalkotó. Értelmezésünk szerint az Avtv. 3.§ (8) és az Eht. tervezett 156.§ (10) és 157.§ (7) bekezdései által célzott élethelyzet a Ptk.-**beli ideiglenesen cselekvőképtelen állapotban lévő személy esetének felel meg**, hiszen „gondnokság alá helyezés nélkül is cselekvőképtelen az, aki olyan állapotban van, hogy ügyei viteléhez szükséges belátási képessége – tartósan vagy a jognyilatkozata megtételekor átmenetileg – teljesen hiányzik.” (Ptk. 17. § (1) bek.). Az ideiglenesen cselekvőképes állapotot viszont fakadhat fizikai okból (pl. ájultság) is csakúgy, mint pl. átmeneti tudatzavarból, ezért szükségtelen még külön nevesíteni a „fizikai ok”-ot is.

Fontosnak tartjuk továbbá tisztázni, hogy az ideiglenesen cselekvőképtelen állapot nem értelmezhető úgy, hogy az egyszerűen jelen nem lévő személyt is cselekvőképtelennek tekintsék. A hozzájárulás nélküli adatkezelést megelőzően a törvény írja elő, hogy meg kell kísérelni a távol lévő érintett hozzájárulásának beszerzését, illetve hogy ettől csak akkor lehet eltekinteni, ha a hozzájárulás beszerzése olyan mértékű késedelemmel járna, ami aránytalanul megnehezítené az adatkezelés alapjául szolgáló intézkedést.

Az Eht. 156.§ (11) bekezdésének tervezett módosításában „a jogosulatlan vagy jogsértő felhasználás üldözésének célja” **lényegesen túlterjeszkedik** a 2006/24/EK irányelv 1. cikkében foglalt, „az egyes tagállamok nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmények kivizsgálása, felderítése és üldözése” céljain. **Ennek következtében a (11) bekezdés sem az irányelvben, sem a hatályos törvényben foglalt adatkezelési célokkal nem áll összhangban. Az azonos bekezdésben szereplő „szervek” fogalma legalább ennyire bizonytalan és ezért ellentmond az irányelv 4. cikkének, amely kizárólag az illetékes nemzeti hatóságok részére engedi meg az adatok továbbítását.**

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. Törvény 8. cikke alá tartozik a magánélet, és így a személyes adatok védelme. Az Egyezmény 8. cikk 2. pontja alapján „e jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

Látható, hogy az Eht. tervezett 156.§ (11) bekezdése egésze nem elégíti ki az információs önrendelkezési jog korlátozásához szükséges fenti kritériumokat, mivel egy rendkívül széles felhasználási körben – amely egyértelműen túlterjeszkedik az Egyezményben felsorolt célokra – állapít meg bizonytalan (nem hatósági) adatkezelők számára is személyes adatokhoz való hozzáférési jogosultságot. **A rendelkezés az Európai Emberi Jogi Egyezményt és a magyar Alkotmányt súlyosan sértő módon akár magáncélokra, magánszemélyek vagy magánjogi jogi személyek részére is szabad hozzáférést biztosít az állampolgárok személyes adataihoz.**

9.§

Az Eht. 157.§-nak a tervezetben szereplő szövegének (1) bekezdés d), e), f), g), h), i), j), k) pontjaiban szereplő adatoknak a hívás létrehozásához (fenntartásához), ill. a szolgáltatás teljesítésén túl történő kezelésének **semmilyen törvényes célját nem rögzíti a törvény**, amelyhez elengedhetetlen lenne ezen adatoknak a tárolása. **A 157.§ (1) bekezdés első mondatában szereplő célokhoz nem feltétlenül szükséges ezen adatok kezelése: a számlázás és a kapcsolódó díjak beszedése megoldható lenne a személyes adatok védelmének tiszteletben tartása mellett úgy is, hogy a szolgáltatás igénybevételével egyidejűleg egyből megállapítják a fizetendő díjat, és a díjakra vonatkozó adatokat az eredeti személyes adatokra vissza nem vezethető módon tárolják.** Amennyiben az előfizetők hívásrésztelvezőre is igényt tartanak, úgy erről a szerződésben külön rendelkezhetnének. Mind a hatályos, mind a tervezett szabályozás esetében nem merül fel olyan alkotmányos jog vagy érdek, amely az Alkotmány 59. §-ában garantált információs önrendelkezéshez való jognak a határozott cél nélküli adatfeldolgozásból a fentiek szerint szükségképpen folyó korlátozását elkerülhetetlenné tenné, vagy amely a sérelemmel arányos lenne.

Mivel az Eht. előírásai sem az Avtv. 5.§-ban rögzített célhoz kötöttségnek, sem a szükségesség és az arányosság követelményeinek nem felelnek meg, **így ez a szabályozás alkotmányosértő módon cél nélküli, készletező jellegű adatkezelést ír elő.** [15/1991. (IV. 13.) AB határozat]

A kérdés különös súlyát az adja, hogy a jelenlegi 9 millió 358 ezer mobiltelefon-előfizető, és a 3,3 millió vezetékes telefon-előfizető nagyjából lefedi a teljes magyar társadalmat. Az érvényben lévő szabályozás szerint az előfizetők telefonos kommunikációjára, és amennyiben maguknál tartják a készüléküket, a mozgásukra vonatkozó információ szintén a hatóságok rendelkezésére áll. **Nem képzelhető el egy jogállamban olyan nemzetbiztonsági, bűnüldözési, bűnmegelőzési, honvédelmi vagy közrenddel kapcsolatos cél, amelynek megvalósításához gyakorlatilag a teljes lakosság kommunikációs és mozgási adatait évekre visszamenő tárolni szükséges. Márpedig mind a hatályos, mind a tervezett módosítás ezt a megoldást írja elő.** Álláspontunk szerint az állampolgárokat ezek az adatbázisok teljesen kiszolgáltatottá teszik az állammal szemben. További veszély, hogy a hatékony nyomozás helyett a hatóságok pusztán az adatbázisokból fognak adatokat „halászni”, és tízmillió állampolgár egyszerre válik tízmillió potenciális gyanúsítottá.

Felhívjuk a figyelmet arra a tényre, hogy még az Amerikai Egyesült Államokban a 2001. szeptember 11-ei terrorcselekmények hatására elfogadott, elhíresült PATRIOT ACT sem engedi meg a cél nélküli tömeges adatrögzítést, hanem kizárólag a gyanúsítottakra vonatkozó adatmegőrzést engedélyez. A gyakorlatilag teljes magyar lakosság minden elektronikus kommunikációját és térbeli mozgását lefedő adatbázis kiválóan alkalmas személyiségprofilok összeállítására, amelyet az Alkotmánybíróság a 15/1991. (IV. 13.) AB határozatában alkotmányértőnek nyilvánított.

Nem enyhíti az adatmegőrzés súlyosan jogsértő és veszélyes mivoltát az sem, hogy maguknak a telefonbeszélgetéseknek a tartalmát nem rögzítik az adatbázisokban. A telefonálási szokások sűrűsége, hossza, időpontja utal a kapcsolat intenzitására, és további következtetések levonására is alkalmat ad. (Lásd a Német Szövetségi Alkotmánybíróság BVerfG, 2 BvR 2099/04 vom 2.3.2006, 71 ítéletét).

Szintén nem változtat a szabályozás alkotmányértő mivoltán az, hogy a hatályos törvényi rendelkezések már hasonlóképpen szabályozzák ezt a kérdést, és az sem, hogy a 2006/24/EC európai parlamenti és tanácsi irányelv adatmegőrzést ír elő.

A jelen §-ban foglalt rendelkezések azonban még az irányelvnek sem felelnek meg. Az Eht. 157.§ (2) bekezdésében 1+1 év+ 30 napot ír elő a 157.§ (1) d)-h) pontjaiban felsorolt adatok megőrzésére. Az irányelv ezzel szemben 2 évben határozza meg az adatok megőrzésének maximális idejét. **A törvénytervezethez kapcsolódó indoklás híján nem világos, hogy a jogalkotó miért a maximális megőrzési időn túli időtartamot választott, amikor az irányelv minimálisan akár 6 hónapos tárolást is megenged.** Ha készült volna a tárgyban bármilyen hatástanulmány, akkor kiderülhetett volna, hogy a magyar hatóságok hány esetben használtak fel 6 hónapnál régebbi adatokat, és a felhasznált adatok segítségével milyen hatékonysággal látták el különböző feladatokat. Az Egyesült Királyság kormánya által kiadott elemzésben az áll, hogy a rendőrség által lekért adatok 85%-a 6 hónapnál nem volt régebbi¹, a holland Erasmus Egyetem kutatása szerint pedig átlagosan 3 hónapnál nem régebbi adatokat használt fel a holland rendőrség.² **Hazai hatástanulmányok - melyek elkészítését a vonatkozó jogszabályok a törvény módosítása során előírják – híján azonban elfogadhatatlan, hogy a tervezet és a törvény miért ragaszkodik a lehetséges maximális – sőt, egy esetben még azt is túllépő – megőrzési időtartamhoz.**

A tervezet indoklása hiányában szintén homályban marad, hogy a jogalkotó miért siet az internetes forgalmi adatokra vonatkozó adatrögzítési szabályokat a magyar jogba átültetni, amikor az Európai unió tagállamainak többsége a 15.cikk (3) bekezdése alapján azt 36 hónappal elhalasztotta.

A 157.§ (1) bekezdés h)-j) pontjaiban felsorolt adatok rögzítése, a telefonos adatok rögzítésénél nem kevésbé sérti az információs önrendelkezés alapjogát. Az internet-használati szokások, a telefonálási szokásokhoz hasonlóan szintén utalnak a szolgáltatást igénybe vevők személyes adatira, azokból személyiségére nézve következtetéseket lehet levonni. **Az internetes forgalmi adatok rögzítése azonban nem csak a háborítatlan magánszférához való jog szükségtelen és aránytalan korlátozását jelenti, hanem az információs szabadság és a szabad véleménynyilvánításhoz való jogot is súlyosan veszélyezteti.** Ugyanis az egyes honlapok címei már magukban is sokat elárulnak a megtekintett oldal tartalmáról, még ha utólag pontosan nem is beazonosítható, hogy az oldalon milyen információhoz fért hozzá a felhasználó vagy milyen véleményt nyilvánított. Egy jogállamban ez megengedhetetlen alapjogi korlátozást jelent, mivel több alapjog lényeges tartalmát korlátozza, azáltal, hogy később visszakereshető, hogy ki, milyen módon, miről nyilvánít véleményt, milyen forrásokból tájékozik.

¹ <http://www.edri.org/docs/UKpresidencypaper.pdf> 4. oldal

² <http://www.edri.org/edriagram/number3.13/retention>

Az **5.§** vizsgálatok az Eht. 92. §-ának (1) bekezdése tervezett módosítása kapcsán felvetett aggályunk szoros összefüggésben van az internet-fogalmi adatok tárolásával. Ezek szerint ha „az elektronikus hírközlési szolgáltató nem végezhet olyan elektronikus hírközléssel összefüggő tevékenységet, amely a titkos információgyűjtést, illetve a titkos adatszerzést kizárja, vagy ellehetetleníti”, akkor a jó eséllyel az erre az eredményre vezető passzív magatartások is tilalmazottak. Tehát az elektronikus hírközlési szolgáltatónak kötelessége megakadályozni, hogy a felhasználók a magánszférájukat védő intézkedéseket tegyenek (anonim vagy eldobható e-mail címek használata, anonim proxy-k, kódolt e-mailek, kódolt internetes telefonbeszélgetések stb.). **Amennyiben feltételezésünk és értelmezésünk helytálló, akkor ez a tervezett szabályozás sérti az Alkotmány 59.§-át, az Avtv., valamint az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1998. évi VI. törvény rendelkezéseit.**

10.§

Az Eht. tervezett 159/A. § (1) bekezdése nem felel meg az irányelv 1.cikk 1. pontja rendelkezéseinek, mely szerint a forgalmi adatokat „az egyes tagállamok nemzeti joga által meghatározott súlyos bűncselekmények kivizsgálása, felderítése és üldözése céljából” tárolják. Ezzel szemben a tervezet szerint „**a közbiztonság védelme és a bűncselekmények üldözése céljából, illetve nemzetbiztonsági, honvédelmi érdekből** köteles az elektronikus hírközlési szolgáltatás előfizető, illetve felhasználó általi igénybevételével kapcsolatos, az érintett hírközlési szolgáltatással összefüggésben a szolgáltató által előállított vagy kezelt [...] meghatározott adatokat megőrizni, és abból adatot szolgáltatni az arra hatáskörrel rendelkező nyomozó hatóságoknak, ügyészségeknek, bíróságoknak, valamint nemzetbiztonsági szolgálatoknak.” **A magyar változat lényegesen szélesebb kört ír elő, mint az irányelv. Az irányelv nem tartalmazza a közbiztonság védelmének meglehetősen bizonytalan kategóriáját, ahogyan a nemzetbiztonsági és honvédelmi érdeket sem.** Ebből következően megtévesztő a tervezet 14.§ b) pontja, mely szerint a törvény „9. és 10. §-a nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/24/EK irányelvnek való megfelelést szolgálja”.

Egyéb észrevételek

Az Eht. módosításában számos olyan rendelkezés szerepel, amelyeket korábban az elektronikus hírközlési feladatokat ellátó szervezetek és a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek együttműködésének rendjéről 180/2004. (V. 26.) Korm. Rendelet tartalmazott. **Amennyiben ezen rendelkezéseknek indokolt a törvényi szintre emelése, úgy ez idáig a rendelet alkotmányellenesen szabályozta ezeket a kérdéseket és a rendelet felülvizsgálatára van szükség. Ha pedig a rendeleti szint elégséges, akkor nem látjuk, hogy mi indokolja most azonos szabályoknak a törvényi rögzítését.**

Összegzés

A TASZ a kifejtett aggályai miatt a törvénytervezet teljes újragondolását javasolja, mivel a jelenlegi szöveg egyrészt nem áll összhangban az átültetni kívánt 2006/24/EC európai parlamenti és tanácsi irányelvvel, másrészt sérti a magyar Alkotmány több rendelkezését.

A tervezet ezen túl ellentétes az adatvédelmi törvénnyel és Magyarország nemzetközi szerződéseiben foglalt kötelezettségvállalásait is veszélyezteti. Amennyiben a Kormány a jelenlegi formájában terjeszti a Parlament elé a törvénymódosítást, féltő, hogy alkotmányossági okokból a Parlament azt nem fogja elfogadni vagy pedig a köztársasági elnök fogja előzetes normakontrollra küldeni azt az Alkotmánybíróságnak – annak testületnek, melynek a titkos információgyűjtésről és a titkos adatszerzésről szóló, jelen tervezettel kapcsolatban igencsak releváns határozata a Magyar Közlönyben 2007. január 24-én, a tervezet véleményezésére adott határidő utolsó napján jelent meg.

A véleményt készítette Földes Ádám, TASZ Adatvédelmi Programvezető.

A kiadmány hiteléért felel:

Dénes Balázs elnök s.k.
Társaság a Szabadságjogokért